

TECHNISCHE HANDLEIDING

BEROEPSKEUZETEST ELEMENTAIRE BEROEPEN

SOCIALE WERKPLAATS / LBO

 TestingTalents

INHOUDSOPGAVE

TESTOVERZICHT

- Meetpretentie
- Kenmerken
- Samenstelling
- Toepassingsgebied
- Prijs

TESTKENMERKEN

- Vraag die voor de respondent beantwoord wordt
- Constructieperiode
- Herconstructiedatum
- Lengte en afnameduur vragenlijst
- Testvorm
- Voorbeelditems
- Leeftijd respondenten
- Opleidingsniveau respondenten
- Gebruikers
- Gebruikerskwalificatie
- Beschikbare rapportvormen

STATISTIEKEN

- Dataverzameling
- Normgroep
- Schaalconstructie
- Betrouwbaarheid van schalen
- Correlaties tussen schalen
- Correlaties tussen werkomstandigheden
- Validiteit
- Conclusie

TESTOVERZICHT

Meetpretentie

Bepalen van (ander) passend werk voor volwassenen en jongeren met een (doorgaans) lagere opleiding (Sociale werkplaats tot LBO) op basis van zelfbeoordelingen.

Kenmerken

- Brede meting op 12 dimensies
- Dimensies zijn direct gerelateerd aan werk
- Dimensies meten werksoort en werkcontext
- Extra lijst met werkomstandigheden combineert met de dimensies om verkeerde keuzes te voorkomen
- Vragen en taalgebruik nauwkeurig afgestemd op de doelgroep

Samenstelling

Naast een lijst met specifiek (beperkende) werkomstandigheden worden er 12 dimensies gemeten die een focus hebben op werksoort en werkcontext. Deze 12 dimensies zijn:

<i>Fabriekswerk licht</i>	<i>Groenvoorziening</i>	<i>Kantoorwerk</i>
<i>Fabriekswerk zwaar</i>	<i>Toezicht houden</i>	<i>Werken met klanten</i>
<i>Schoonmaken buiten</i>	<i>Verbouwen/klussen</i>	<i>Bezorgwerk</i>
<i>Schoonmaken binnen</i>	<i>Catering</i>	<i>Confectiewerk / werken met textiel</i>

Toepassingsgebied

Re-integratie, loopbaanbegeleiding, outplacement, beroepskeuze, etc.

Prijs

€ 12,50 (excl. BTW)

TESTKENMERKEN

🟡 Vraag die voor de respondent beantwoord wordt

Welke werksoort en werkcontext past bij mij?

🟡 Constructieperiode

November 2010 – juli 2011.

🟡 Herconstructiedatum

September 2011.

🟡 Lengte en afdameduur vragenlijst

61 items: 13 vragen over werkomstandigheden en 48 vragen over werksoort en werkcontext. De afdameduur is ongeveer 15 minuten.

🟡 Testvorm

Checklist werkomstandigheden: Schuifbalk.

Vragenlijst werksoorten: 4-punts Likertschaal.

🟡 Voorbeelditems

Werkomstandigheden	Werksoort/werkcontext
<p>Veel lopen of bewegen</p> <p>Helemaal niet geschikt voor mij Zeer geschikt voor mij</p> <p>Volgende vraag</p>	<p>Bij mensen thuis stofzuigen</p> <p>past niet bij mij past weinig bij mij past een beetje bij mij past goed bij mij</p> <p>Volgende vraag</p>

🟡 Leeftijd respondenten

Vanaf 12 jaar.

🟡 Opleidingsniveau respondenten

Sociale werkplaats t/m LBO

🟡 Gebruikers

Loopbaanadviseurs, beroepskeuzeadviseurs, reïntegreerders, etc.

🟡 Gebruikerskwalificatie

Geen kwalificatie vereist.

🟡 Beschikbare rapportvormen

Rapport voor zowel respondent als adviseur met een overzichtsgrafiek, beschrijving van voorkeuren voor de dimensies en kruisingen van dimensies met de werkomstandigheden.

STATISTIEKEN

📌 Dataverzameling

Van juli 2011 tot en met september 2011 is een eerste versie van de Beroepskeuzetest Elementaire Beroepen (Sociale werkplaats/LBO) gratis aangeboden op <http://www.123test.nl/> en <http://www.testingtalents.nl/>. Na verwijdering van cases met onvolledige gegevens en/of uitbijters bleef een dataset van 208 respondenten over.

📌 Normgroep

Met behulp van de beschikbare gegevens van het CBS uit 2011 van geslacht en leeftijd is de dataset gewogen.

Geslacht	Ongewogen			Gewogen	
	N	%	% CBS	N	%
Man	84	40,4	49,5	102	49,3
Vrouw	124	59,6	50,5	105	50,7

Leeftijd ^a	N	%	% CBS	N	%
t/m 19	28	13,5	27,9	58	28,0
20 t/m 39	75	36,1	29,8	61	29,5
40 t/m 65	105	50,5	42,2	88	42,5

Opleiding	N	%	N	%
N.v.t	18	8,7	18	8,8
Basisonderwijs	21	10,1	23	11,3
LTS	9	4,3	11	5,2
Huishoudschool	14	6,7	10	4,8
LBO	19	9,1	21	10,0
VBO	7	3,4	6	2,8
MAVO	22	10,6	18	8,7
VMBO	6	2,9	6	2,7
VMBO-TL	6	2,9	8	4,1
MTS	1	0,5	1	0,5
MBO-1	13	6,3	13	6,3
MBO-2	27	13,0	25	12,2
Anders	45	21,6	47	22,6
Totaal	208	100%	207	100%

^aVan 0 t/m 65 wordt als 100% gerekend

Maatstaf van de COTAN voor normgroepen voor gebruik in 'advies' situaties is dat de normgroep uit >200 respondenten dient te bestaan. Aan dit criterium wordt met een normgroep van N = 207 voldaan. Ook de verdeling over de verschillende opleidingsniveaus is ruim voldoende representatief.

📌 Schaalconstructie

Van 72 items van de eerste versie is een subset van items gemaakt om de totale testlengte te verkorten, zonder hierbij veel te moeten inboeten op de betrouwbaarheid van de schalen. Van de 72 items zijn er na analyse uiteindelijk 48 items in de definitieve vragenlijst gebruikt.

Betrouwbaarheid van schalen

Schaal	Ongewogen				Gewogen
	Eerste versie		Definitieve versie		Definitieve versie
	N = 208		N = 208		N = 207
	Aantal items	Cronbach's alpha	Aantal items	Cronbach's alpha	Cronbach's alpha
Fabriekswerk licht	6	.846	4	.813	.801
Fabriekswerk zwaar	6	.856	4	.789	.793
Schoonmaken buiten	6	.884	4	.860	.856
Schoonmaken binnen	6	.800	4	.804	.813
Groenvoorziening	6	.895	4	.810	.830
Toezicht houden	6	.861	4	.815	.814
Verbouwen /klussen	6	.883	4	.837	.827
Catering	6	.840	4	.813	.830
Kantoorwerk	6	.819	4	.729	.721
Werken met klanten	6	.854	4	.816	.796
Confectiewerk	6	.869	4	.847	.843
Bezorgwerk	6	.855	4	.856	.861
Gemiddeld		.855		.816	.815

De gemiddelde betrouwbaarheid van de 12 werksoorten is .815, dat als zeer hoog mag worden bestempeld. De COTAN heeft als criterium voor instrumenten die worden ingezet bij adviesituaties dat de betrouwbaarheidscoëfficiënt Cronbach's alpha niet lager dan .60 mag zijn. Scores hoger dan .80 worden door de COTAN beoordeeld als 'goed'.

Correlaties tussen schalen

	Fabriekswerk licht	Fabriekswerk zwaar	Schoonmaken buiten	Schoonmaken binnen	Groenvoorziening	Toezicht houden	Verbouwen/Klussen	Catering	Kantoorwerk	Werken met klanten	Confectiewerk	Bezorgwerk
Fabriekswerk licht	--											
Fabriekswerk zwaar	.64	--										
Schoonmaken buiten	.46	.46	--									
Schoonmaken binnen	.27	.05	.35	--								
Groenvoorziening	.43	.44	.57	.21	--							
Toezicht houden	.24	.30	.27	.09	.24	--						
Verbouwen/klussen	.69	.73	.60	.19	.53	.32	--					
Catering	.24	.02	.27	.55	.25	.23	.15	--				
Kantoorwerk	.21	-.09	.03	.32	.15	.13	.01	.51	--			
Werken met klanten	.09	-.16	-.02	.24	.08	.23	.06	.49	.62	--		
Confectiewerk	.30	.02	.28	.43	.30	-.07	.21	.47	.26	.30	--	
Bezorgwerk	.34	.27	.43	.37	.37	.43	.35	.56	.38	.39	.25	--

Alle dikgedrukte correlaties zijn significant op het .01 niveau.

N = 207

De inter-schaalcorrelaties schetsen een duidelijk en verwacht beeld van de relaties tussen de verschillende werksoorten. Sterk correlerende werksoorten zijn bijvoorbeeld *Fabriekswerk (zwaar)* en *Verbouwen en Klussen* (.73). *Fabriekswerk (zwaar)* en *Kantoorwerk* laten daarentegen geen significante correlatie zien (-.09).

Correlaties tussen werkomstandigheden

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Veel lopen of bewegen	1	--												
Tillen, bukken en lichamelijk werk	2	.54	--											
Vies of vuil kunnen worden	3	.21	.43	--										
Te maken kunnen krijgen met lastige mensen en agressie	4	.16	.22	.10	--									
Lichamelijk contact met anderen	5	.15	.02	.17	.30	--								
Buiten werken	6	.31	.25	.37	.09	-.01	--							
Werken op wisselende werkplekken	7	.21	.31	.28	.18	.06	.30	--						
Veel autorijden	8	.21	.14	.07	.32	.19	.16	.30	--					
Veel samenwerken en overleggen met anderen	9	-.05	-.08	.01	.07	.14	-.15	.04	.13	--				
Werken met deadlines of onder hoge werkdruk	10	.11	.07	.01	.41	.22	.06	.20	.34	.39	--			
Op onregelmatige tijden werken. bijvoorbeeld 's nachts	11	.15	.15	.08	.30	.19	.03	.16	.25	.10	.33	--		
Informatie zoeken, nieuwe dingen leren en dingen uitzoeken	12	.01	-.06	.10	.08	-.01	.03	.23	.13	.42	.32	-.10	--	
Lang van huis weg zijn	13	.10	.28	.18	.25	.01	.05	.22	.20	.10	.38	.38	.08	--

Voor de leesbaarheid van de tabel zijn de variabelen op de x-as genummerd en corresponderen met de genummerde variabelen op de y-as.

Alle dikgedrukte correlaties zijn significant op het .05 niveau.

N = 207

Ook de correlaties tussen de verschillende werkomstandigheden laten geen onverwachte verbanden zien. Voorbeelden van herkenbare correlaties zijn *Veel lopen en bewegen* en *Tillen, bukken en lichamelijk werk* (.54) en *Informatie zoeken, nieuwe dingen leren en dingen uitzoeken* en *Veel samenwerken en overleggen met anderen* (.42). Een voorbeeld van niet-correlerende werkomstandigheden is *Informatie zoeken, nieuwe dingen leren en dingen uitzoeken* en *Op onregelmatige tijden werken, bijvoorbeeld 's nachts* (-.10).

Correlaties tussen werkomstandigheden en werkgebieden

De rapportage van de Beroepskeuzetest Elementaire Beroepen geeft niet alleen de afzonderlijke scores van een respondent op de voorkeur voor bepaalde werksoorten en geschiktheid voor het werken in bepaalde werkomstandigheden, ook worden overeenkomsten en discrepanties tussen deze twee scores gerapporteerd. Wanneer een respondent bijvoorbeeld aangeeft niet geschikt te zijn voor *Buiten werken* maar wel hoge voorkeur heeft voor werk in de *Groenvoorziening*, zal een waarschuwing in het rapport verschijnen. Wanneer de respondent in het vorige voorbeeld juist aangeeft geschikt te zijn voor *Buiten werken* dan verschijnt in het rapport een aanbeveling voor het werkgebied *Groenvoorziening*. In onderstaande correlatietabel wordt door middel van een grijze arcering aangegeven welke werkomstandigheden per werksoort worden geëvalueerd.

	M (SD)	Fabriekswerk licht	Fabriekswerk zwaar	Schoonmaken buiten	Schoonmaken binnen	Groenvoorziening	Toezicht houden	Verbouwen /klussen	Catering	Kantoorwerk	Werken met klanten	Confectiewerk	Bezorgwerk
Veel lopen of bewegen	56,3 (27,8)	.06	.25	.20	.23	.27	.15	.12	.19	-.09	-.05	.07	.26
Tillen, bukken en lichamelijk werk	37,6 (26,5)	.24	.40	.21	.25	.22	.14	.27	.06	-.12	-.10	.05	.20
Vies of vuil kunnen worden	41,7 (28,0)	.34	.41	.27	.22	.31	.18	.32	.22	.04	-.05	.07	.30
Te maken kunnen krijgen met lastige mensen en agressie	41,0 (28,6)	.07	.19	.03	.07	-.05	.32	.19	.04	-.17	.15	-.10	.04
Lichamelijk contact met anderen	39,8 (26,6)	.03	-.03	.00	.07	.02	.19	.03	.14	-.04	.10	.11	.10
Buiten werken	51,9 (31,9)	.30	.46	.36	-.01	.48	.26	.45	.01	-.14	-.05	-.01	.25
Werken op wisselende werkplekken	58,5 (29,3)	.10	.28	.14	.07	.14	.29	.24	.09	-.05	.04	.03	.21
Veel autorijden	46,8 (32,7)	.14	.24	.08	-.06	.06	.22	.25	.07	-.08	.11	-.01	.34
Veel samenwerken en overleggen met anderen	60,3 (26,3)	-.14	-.12	-.24	-.05	-.25	-.04	-.14	.10	.12	.21	.00	.02
Werken met deadlines of onder hoge werkdruk	41,6 (29,7)	-.03	.16	.07	-.08	-.02	.09	.19	.02	-.09	.20	.01	.02
Op onregelmatige tijden werken, bijvoorbeeld 's nachts	34,2 (32,1)	.06	.22	.07	-.02	-.11	.23	.13	.02	-.21	-.07	-.02	.10
Informatie zoeken, nieuwe dingen leren en dingen uitzoeken	68,3 (25,7)	-.03	-.02	-.16	.02	-.07	.03	.04	.08	.14	.22	.05	.04
Lang van huis weg zijn	36,4 (31,9)	.10	.36	.14	.04	.04	.19	.21	.02	-.10	.00	.00	.12

Alle dikgedrukte correlaties zijn significant op het .05 niveau.

Grijze cellen worden geëvalueerd in de rapportage.

N = 207

Hoewel er niet een verband hoeft te zijn tussen iemands geschiktheid voor bepaald werk en de voorkeur voor bepaald werk zijn er toch een aantal relatief hoge correlaties te identificeren tussen de 13 werkomstandigheden en de 12 werksoorten. Een voorbeeld van een positieve correlatie is *Buiten werken* en *Groenvoorziening* (.48). Een voorbeeld van een negatieve correlatie is *Op onregelmatige tijden werken* en *Kantoorwerk* (-.21).

Validiteit

De Beroepskeuzetest Elementaire Beroepen is mede ontwikkeld op basis van de meest gebruikte theorie op beroepskeuzegebied: de *RIASEC-theorie* van John L. Holland. De zes dimensies die Holland acht aanwezig te zijn in het totale spectrum van werksoorten zijn:

- Realistisch
- Onderzoekend (Investigative)
- Artistiek
- Sociaal
- Ondernemend (Enterprising)
- Conventioneel

De checklist en de twaalf werksoorten zijn verder tot stand gekomen op basis van expertkennis, geïnspireerd op de taxonomie van O-net en directe relaties met de beroependatabase van 123test.

Tijdens de ontwikkeling van de vragenlijst is er vanuit gegaan dat iedere werksoort een primaire en/of secundaire lading heeft op een van de dimensies van het model van Holland. De dimensies 'Onderzoekend' (*Investigative*) en 'Artistiek' worden niet gezien als relevante dimensies in het werksoortenspectrum van lager opgeleiden en zijn daarom als dimensies weggelaten uit het model.

Factoranalyse

Op de gewogen totaalscores is een factoranalyse (Principale Componenten Analyse) met Varimax rotatie gedaan. Er zijn in de analyse 3 componenten gevonden met een *eigenwaarde* hoger dan 1.

Component	1	2	3
	R	E/C	S
Verbouwen/Klussen	.881		
Fabriekswerk zwaar	.858		
Fabriekswerk licht	.756		
Schoonmaken buiten	.745		
Groenvoorziening	.675		
Werken met klanten		.806	
Kantoorwerk		.740	
Bezorgwerk	.433	.671	
Catering		.661	.511
Toezicht houden	.427	.564	-.410
Confectiewerk			.774
Schoonmaken binnen			.686

Principale Componenten Analyse met Varimax Rotatie.

Rotatie geconvergeerd in 6 iteraties.

N = 207

De 4 componenten met de hoogste ladingen laten het volgende patroon zien:

Component		1	2	3	4
		R	S	E	C
Verbouwen/Klussen	R	.879			
Fabriekswerk zwaar	R	.863			
Fabriekswerk licht	R	.849			
Groenvoorziening	R/S	.605	.347		
Schoonmaken buiten	R/S	.567	.508		
Schoonmaken binnen	S		.793		
Confectiewerk	S		.710		
Catering	S/E		.649	.479	
Kantoorwerk	E			.848	
Werken met klanten	E			.839	
Toezicht houden	C				.834
Bezorgwerk	C/S		.358		.634

Principale Componenten Analyse met Varimax Rotatie.

Rotatie geconvergeerd in 6 iteraties.

N = 207

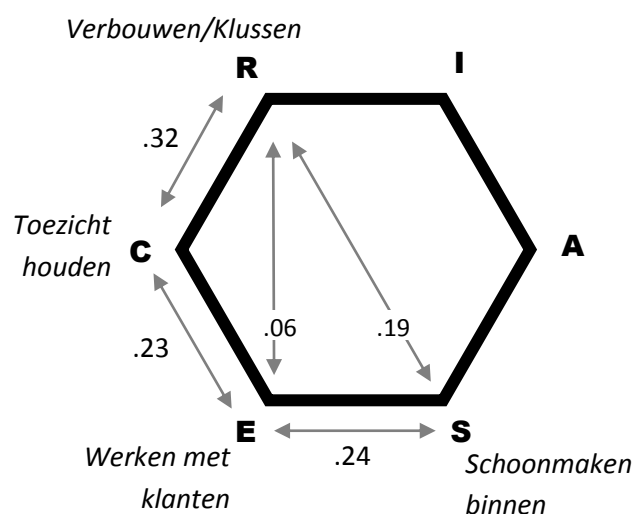
In de bovenstaande tabel wordt een herkenbaar beeld geschetst van de relatie tussen de werksoorten van de Beroepskeuzetest Elementaire Beroepen en de 4 relevante dimensies van Holland. Enerzijds zijn er een aantal werksoorten met alleen een primaire lading, anderzijds zijn er een aantal werksoorten met zowel een primaire als secundaire lading:

Primaire lading:		Primaire en secundaire lading:	
R	Verbouwen/Klussen	R/S	Groenvoorziening
R	Fabriekswerk zwaar	R/S	Schoonmaken buiten
R	Fabriekswerk licht	S/E	Catering
S	Schoonmaken binnen	C/S	Bezorgwerk
S	Confectiewerk		
E	Kantoorwerk		
E	Werken met klanten		
C	Toezicht houden		

Verhouding tussen werksoorten

Het RIASEC model veronderstelt dat iedere dimensie op een bepaalde afstand van de andere dimensies staat in het spectrum van werksoort. Dit kan treffend geïllustreerd worden door middel van de zes dimensies op iedere hoek van een hexagon te plaatsen. De dimensies die recht tegenover elkaar staan worden geacht de minste overeenkomsten te hebben. De dimensies die naast elkaar staan worden geacht de meeste overeenkomsten te hebben.

In onderstaand hexagon worden de correlaties tussen een aantal werksoorten die eerder in deze handleiding aan bod zijn gekomen gebruikt om deze onderlinge relaties duidelijk te maken.

Conclusie

De Beroepskeuzetest Elementaire Beroepen is ontwikkeld vanuit de principes van een bestaande en goedgegronde theorie. Dit heeft geleid tot een betrouwbare en valide test voor een specifieke doelgroep met specifieke kenmerken. Daarnaast geeft de combinatie van werkomstandigheden en voorkeur voor werksoort hierbij een extra handvat voor adviseur en/of respondent voor de bepaling van de voorkeuren en mogelijkheden voor werksoort.